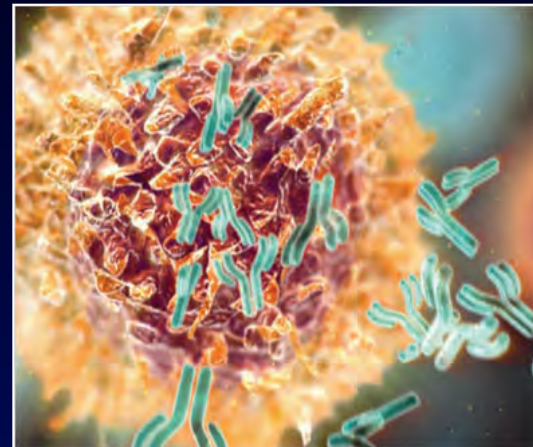

Ontwikkelingen in de behandeling van het indolente non-Hodgkin lymfoom

Hematon/LVN Patiëntensymposium

13 september 2014

Marie José Kersten

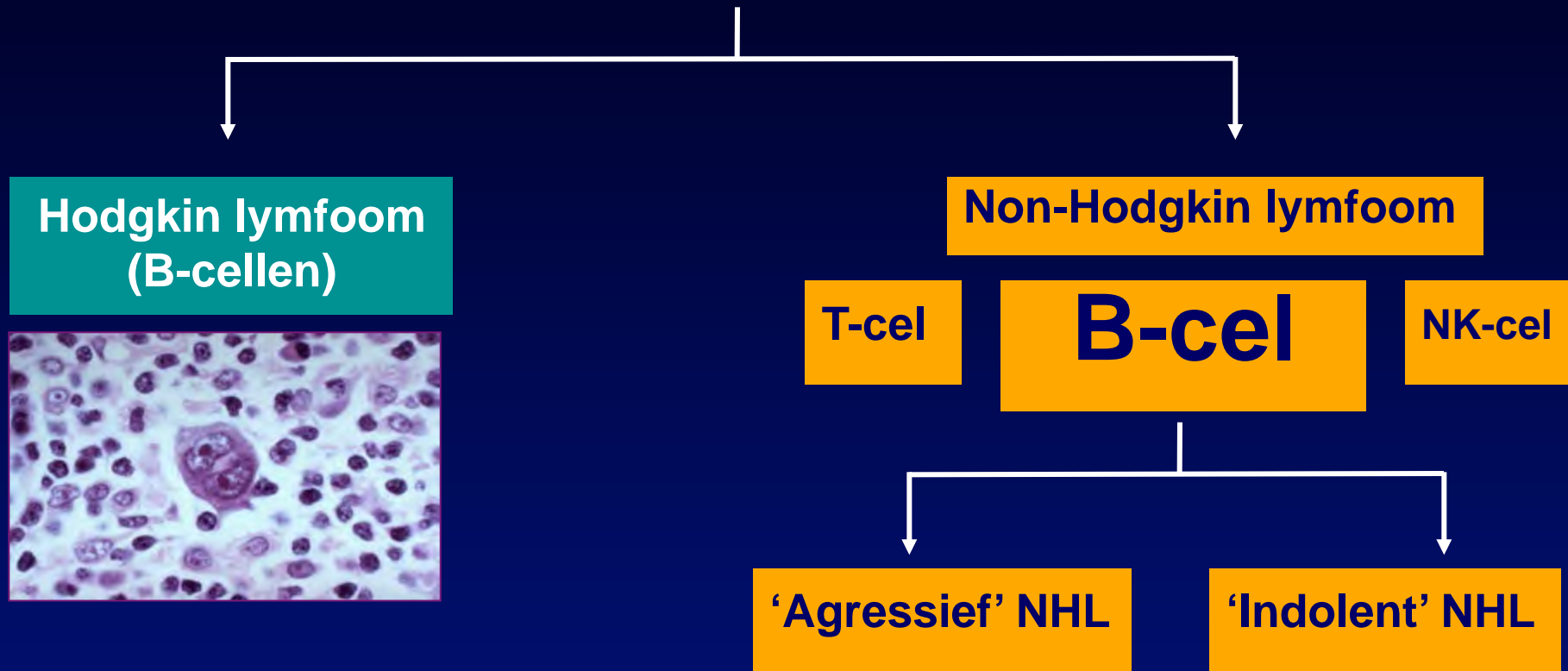
non-Hodgkin lymfomen

- **Inleiding: indeling non-Hodgkin lymfomen**
- **Behandeling anno 2014**
- **Nieuwe ontwikkelingen: vooral:**
  - **Welke soorten nieuwe behandelingen komen eraan?**
  - **Hoe werken deze nieuwe behandelingen?**

Lymfoom = lymfklierkanker

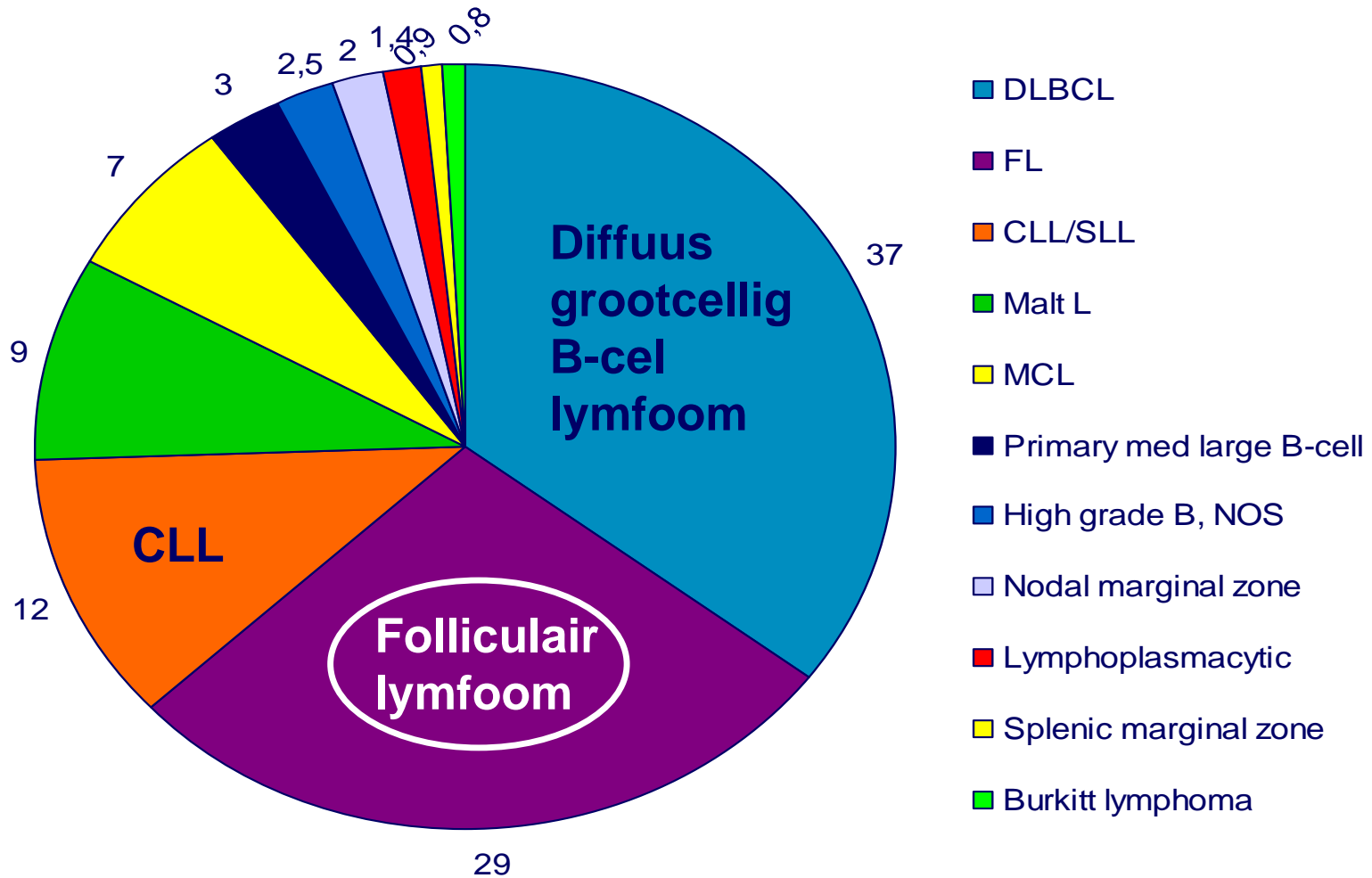
Kwaadaardige ontsporing van afweercellen (**B** of T lymfocyten)

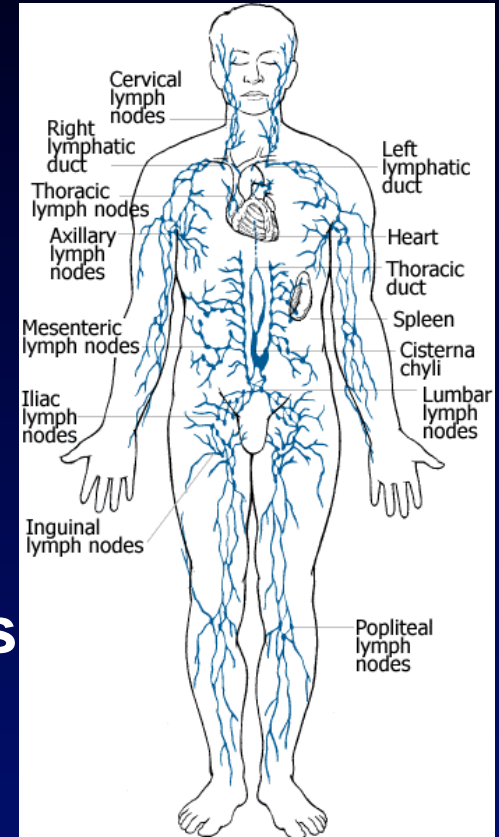
Meer dan 40 verschillende typen NHL: weerspiegeling van de complexe ontwikkeling en uitrijping van normale (B) lymfocyten

Soorten B-cel lymfoom

Non-Hodgkin lymfoom verschijnselen

- **Opgezette lymfklieren**
  - **> 80%**, vaak op meerdere plaatsen
- **Vergrote lever en/of milt**
- **Lymfoom buiten de lymfklieren**
  - **Beenmerg 50-60%**, ...
- **‘B symptomen’**
  - **Koorts, nachtzweeten, gewichtsverlies**

Diagnose lymfoom: lymklierbiopt!

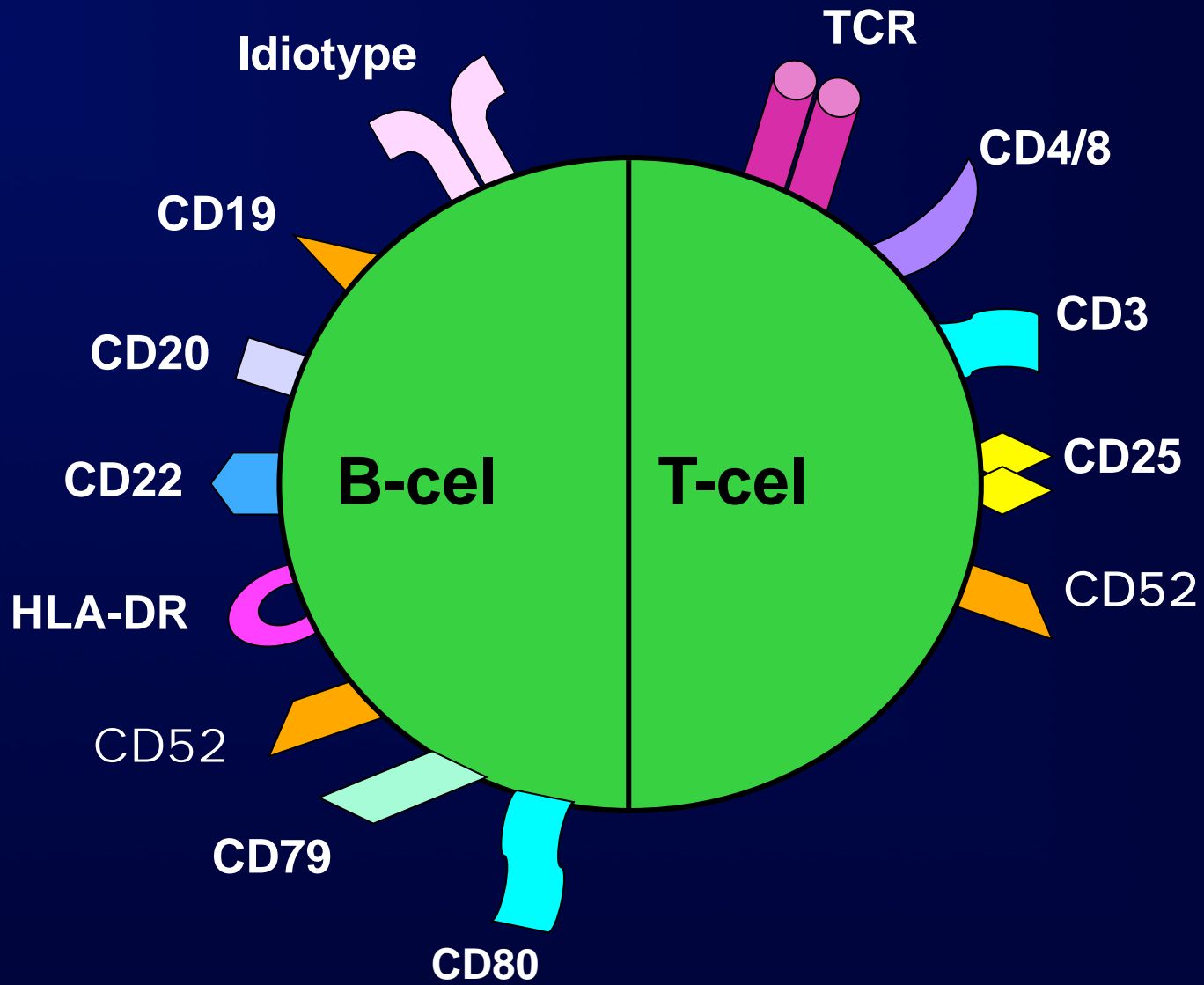
- Hoe zien de lymfoomcellen er uit onder de microscoop?
- Welke eiwitten zitten aan de buitenkant van de cel (immunofenotypering)?
- Soms: chromosoomafwijkingen
- Steeds vaker: moleculaire diagnostiek
  - B- of T cel genherschikking
  - kenmerkende mutaties aanwezig?

Waarom is dit belangrijk?

- **Verschillende typen lymfoom hebben een verschillende prognose**
- **Eiwitten op het oppervlak bepalen welke antistof je kunt gebruiken**
- **(toekomst): welke signaleringspaden aanstaan bepalen welke specifieke remmers je kunt gebruiken**

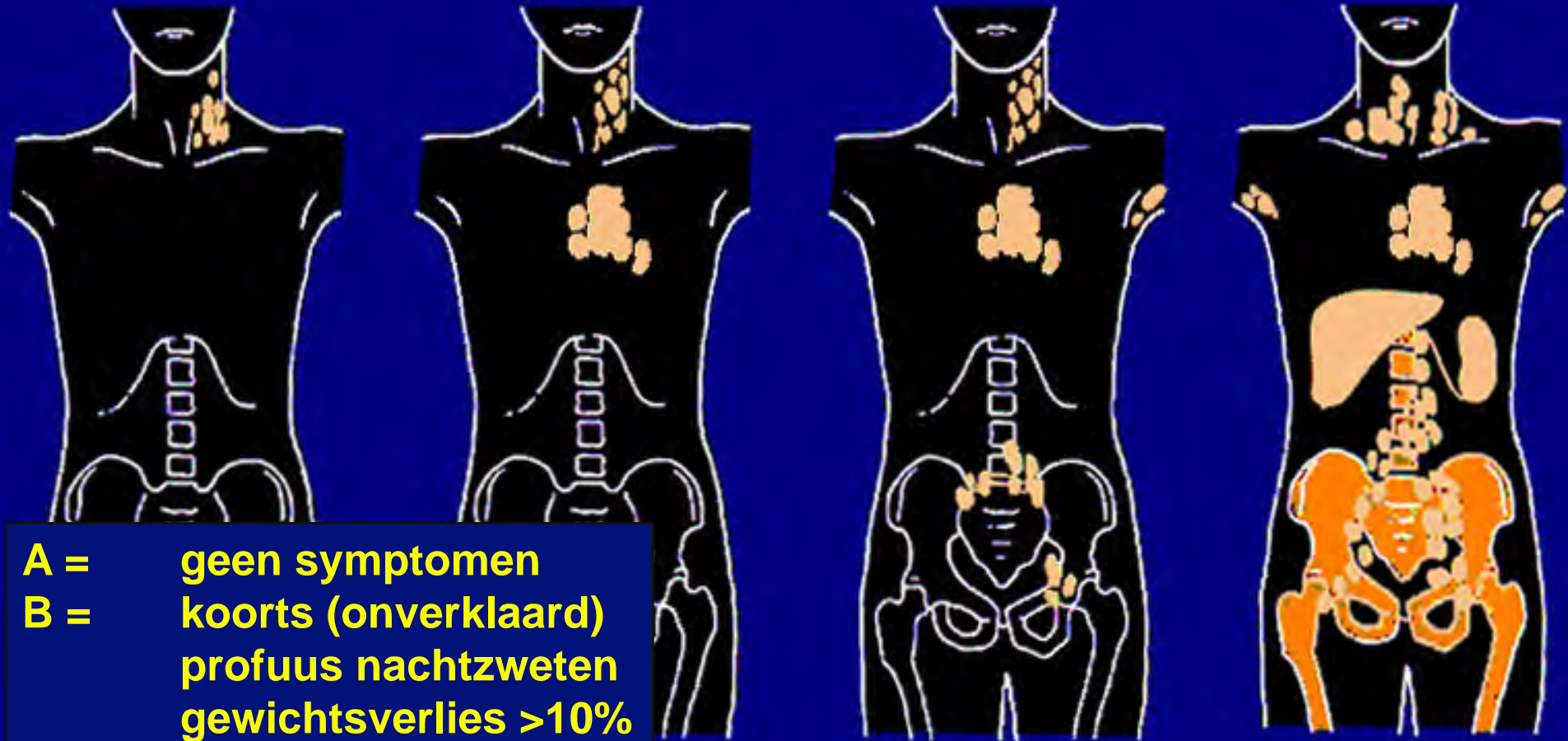
Stadiëring non-Hodgkin Lymfomen

- Anamnese
- Lichamelijk onderzoek
- CT scan hals-thorax-buik
- ^{18}F FDG-PET scan: nuttig bij (zeer) agressieve lymfomen (**PET/CT**)
- Beenmergonderzoek (biopt)

Stadium indeling NHL/ziekte van Hodgkin

Ann Arbor stadiëring

I

II

III

IV

begin stadium

gevorderd stadium

non-Hodgkin lymfomen

- Inleiding: indeling non-Hodgkin lymfomen
- **Behandeling anno 2014**
- Nieuwe ontwikkelingen

Behandeling van non-Hodgkin lymfomen

Overwegingen bij keuze

- Het is (nog) niet mogelijk voor elk type NHL een specifieke therapie te selecteren.
- Daarom worden de verschillende typen gegroepeerd :
  - **Indolente typen** NHL (folliculair lymfoom)
  - **Agressieve typen** NHL (diffuus grootcellig lymfoom)
  - **Zeer agressieve** typen NHL (Burkitt)

Behandeling van non-Hodgkin lymfoom

Overwegingen bij keuze

- Welk type lymfoom? (WHO classificatie)
- Welk stadium? (I-II versus II-IV)
- Welke lokalisaties?
- Welk risicoprofiel heeft de patiënt?
- Welke behandeling is mogelijk?

Behandeling van indolente non-Hodgkin lymfomen anno 2014

- Stadium I (II): radiotherapie lokaal
- Stadium II-IV:
  - als geen symptomen: ‘wait and see’
  - als symptomen: rituximab + chemotherapie (8 R-CVP kuren)
  - als hoog risicoprofiel soms R-CHOP
  - folliculair lymfoom: onderhoudstherapie rituximab gedurende 2 jaar

Wat is Wait and See ?

- **Gecontroleerd wachten** tot behandeling van het indolente non-Hodgkin lymfoom nodig is
- **Andere benamingen:** watchful waiting
  - **Maar ook wel:** Wait and worry

Wait and see anno 2014 nog steeds goed beleid??

Waarom wait and see?

- Met huidige behandelingen geen genezing
- **Direct** behandelen geeft geen langere overleving, wel langere progressievrije overleving
- Vroege en late bijwerkingen behandeling kunnen kwaliteit van leven verminderen
- Effectieve middelen bewaren tot het moment dat ze echt nodig zijn (resistentie)
- Spontane remissies komen voor
- Wait-and-see betekent zeker **niet** dat er geen behandelingsmogelijkheden zijn, en is anno 2014 nog steeds een goed beleid, mits...

Voorwaarden wait and see:

- **Goede communicatie met de patiënt**
- **Patiënt goed in de gaten houden**
- **Letten op alarmsymptomen**

non-Hodgkin lymfomen

- Inleiding
  - Indeling non-Hodgkin lymfomen
  - Klachten en symptomen
- Behandeling anno 2014
- Nieuwe ontwikkelingen

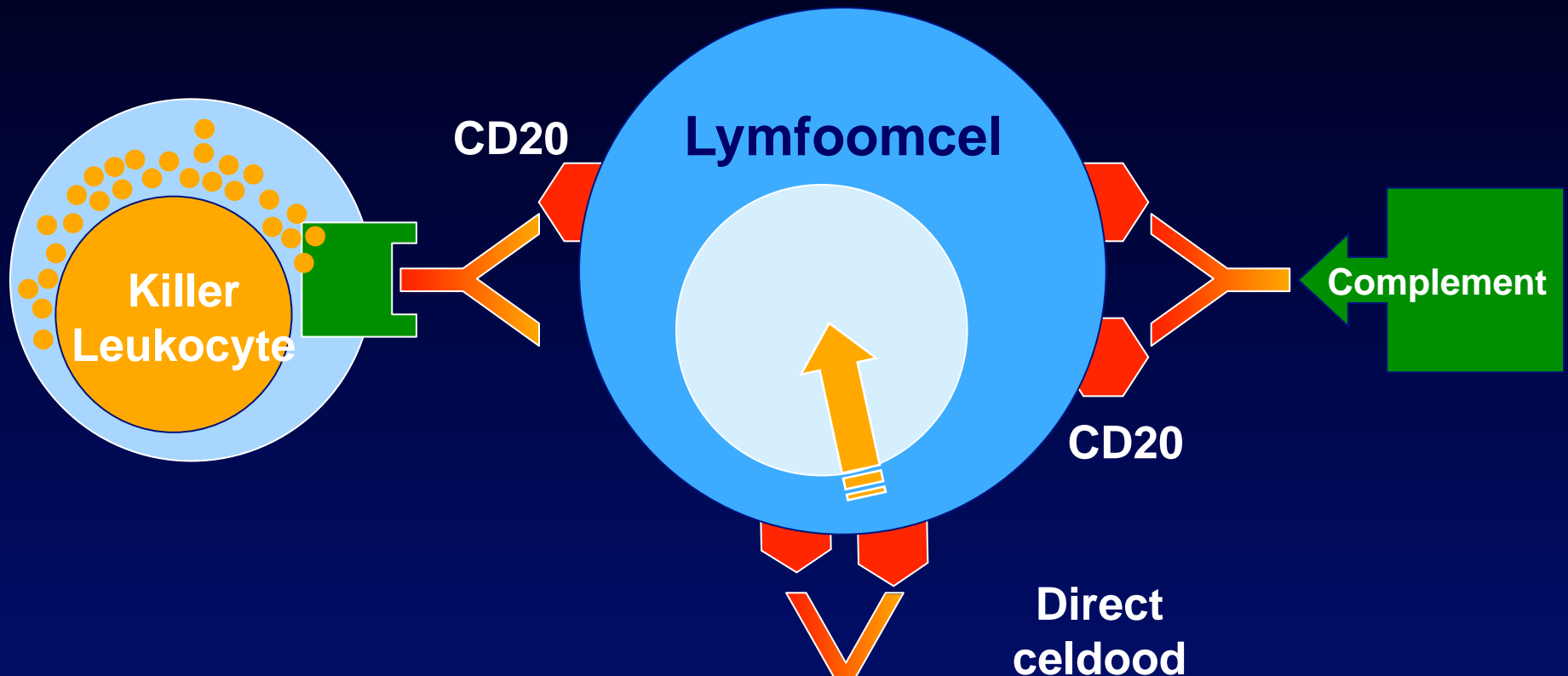
Nieuwe ontwikkelingen indolente non-Hodgkin lymfomen

- **CD20 antistoffen:**
  - Onderhoud
  - Nieuwe CD20 antistoffen
  - Nieuwe toediening (subcutaan)
- **Antibody drug conjugates**
- **“nieuwe” chemotherapie (bendamustine)**
- **Lenalidomide**
- **Immuuntherapie m.b.v. T cellen**
- **“gerichte” behandeling**

Anti-CD20 (Rituximab= Mabthera®)

Hoe werkt zo'n antistof?

Rituximab: standaard i.c.m. chemotherapie

PRIMA: rituximab onderhoud bij FL nuttig?

INDUCTION

MAINTENANCE

Registration

High
tumor burden
untreated
follicular
lymphoma

Immunochemotherapy
8 x Rituximab
+
8 x CVP or
6 x CHOP or
6 x FCM

CR/CRu
PR

Rituximab maintenance
375 mg/m²
every 8 weeks
for 2 years[‡]

Random 1:1*

PD/SD
off study

Observation[‡]

* Stratified by response after induction, regimen of chemo, and geographic region

‡ Frequency of clinical, biological and CT-scan assessments identical in both arms

Five additional years of follow-up

PRIMA 6 jaar follow-up

Progressievrije overleving vanaf randomisatie

- Progressievrije overleving: 59% versus 43%
- Overall overleving: 87% versus 88%

Median follow-up since randomization : 73 months

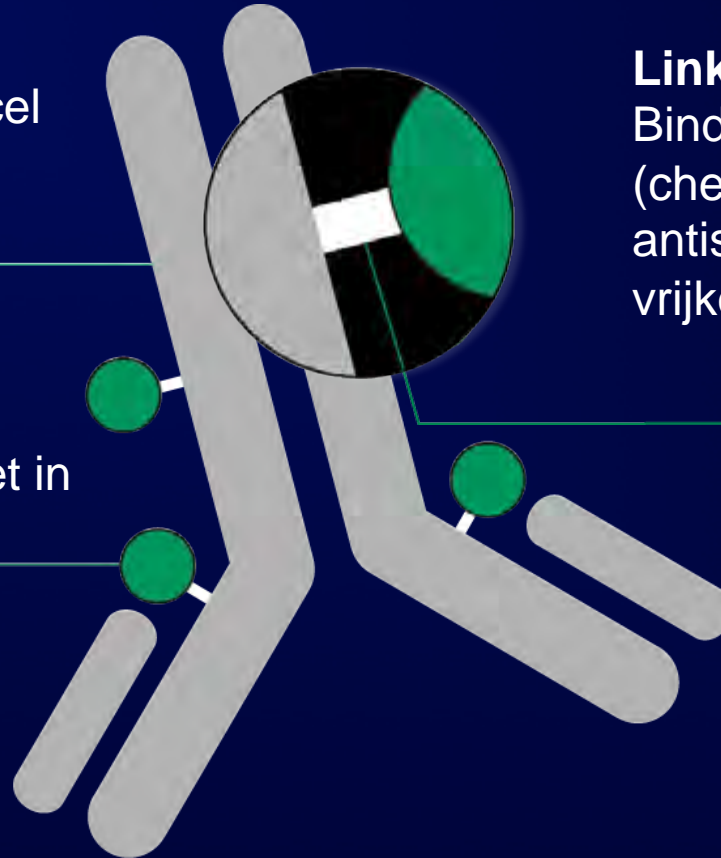
Hoe maak je slimmere antistoffen: 'Antibody-drug conjugates'

Antistof:

Specifiek voor de tumorcel
(niet/weinig op normale
cellen)

Cytotoxisch middel

Doodt de tumorcel als het in
de cel wordt losgeknipt

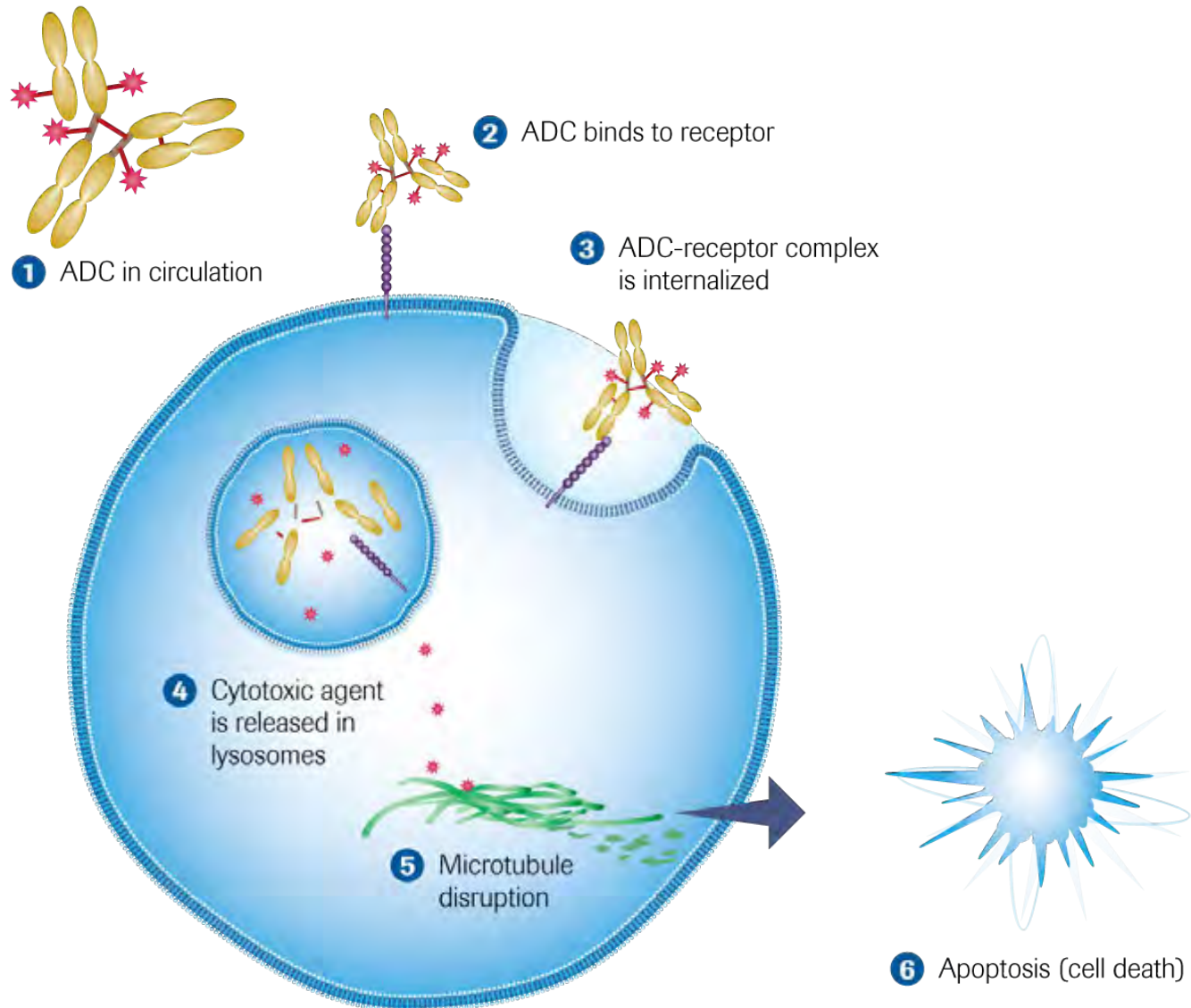

Linker

Bindt het toxische middel
(chemotherapie) aan de
antistof, zodat het niet
vrijkomt in de bloedbaan

ADC: Hoe werkt het?

Antibody drug conjugates: stand van zaken

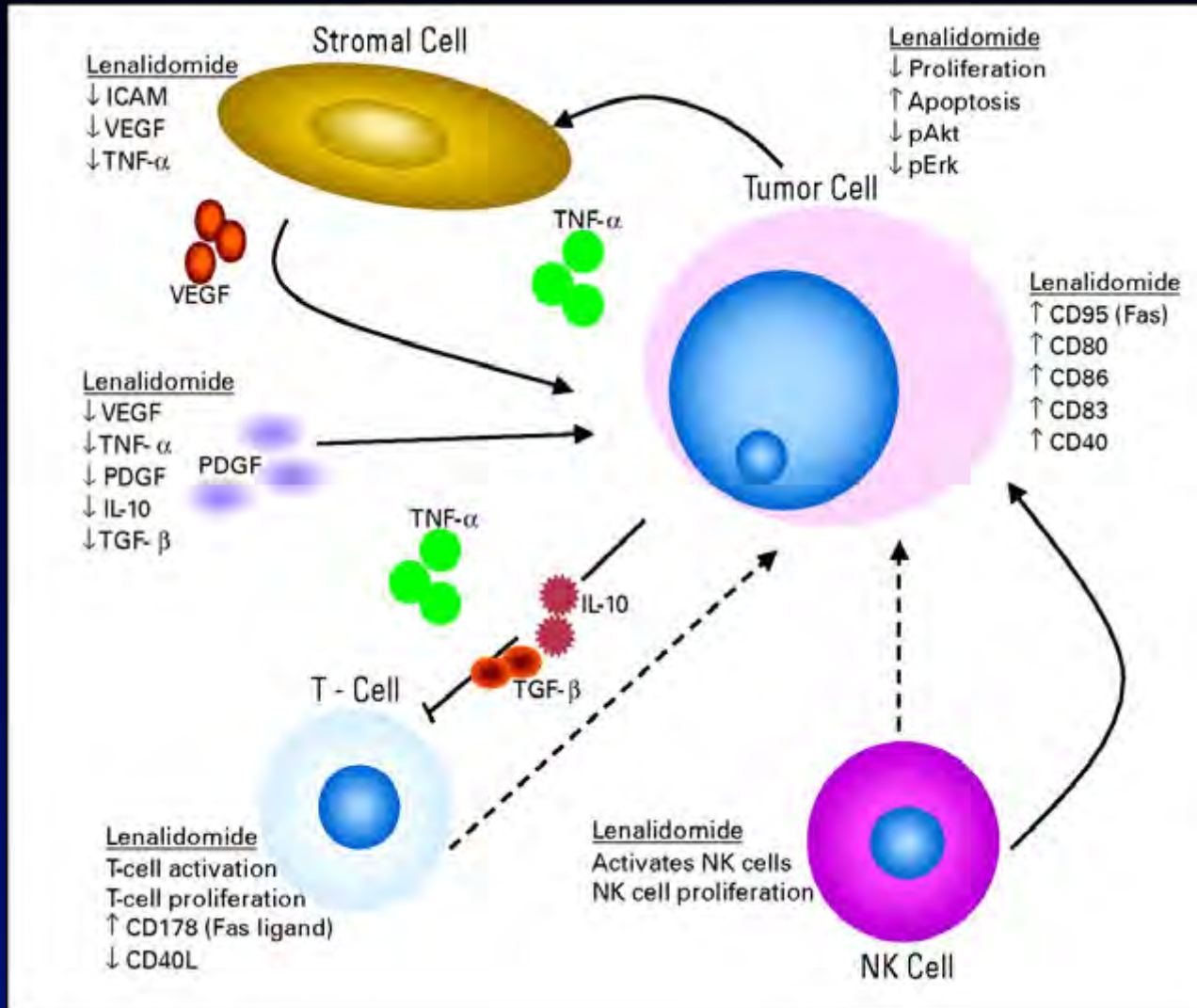
- **Hodgkin lymfoom: geregistreerd: Adcetris (brentuximab)**
- **NHL:**
  - **geregistreerd: radioimmunotherapie (Zevalin)**
  - **in studies: CD22 en CD79 antistoffen met MMAE**

Nieuwe ontwikkelingen indolente non-Hodgkin lymfomen

- **CD20 antistoffen:**
  - Onderhoud
  - Nieuwe CD20 antistoffen
  - Nieuwe toediening (subcutaan)
- **Antibody drug conjugates**
- **“nieuwe” chemotherapie (bendamustine)**
- **Lenalidomide**
- **Immuuntherapie m.b.v. T cellen**
- **“gerichte” behandeling**

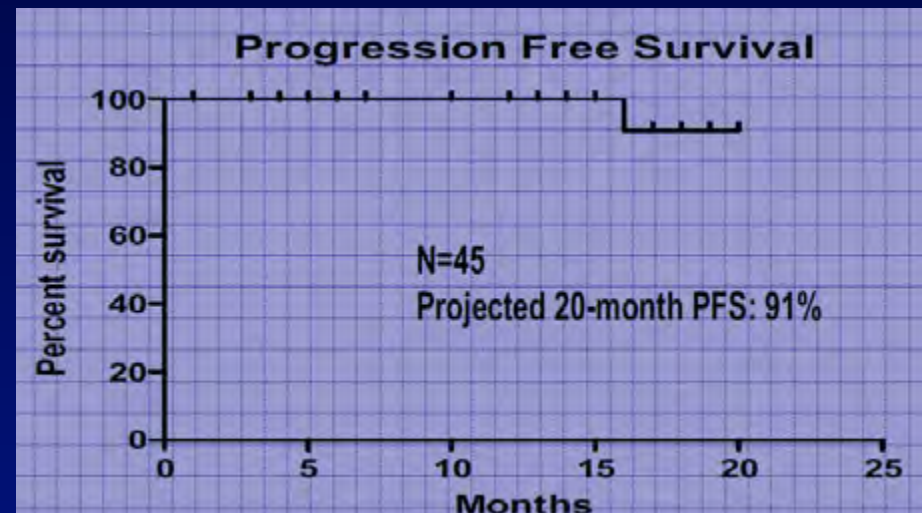
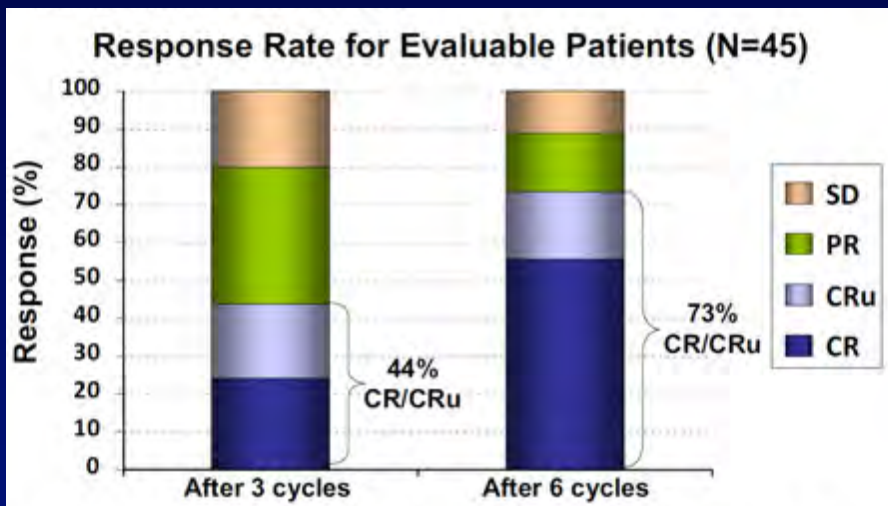
Lenalidomide: werkt op de tumorcel en op de omgeving

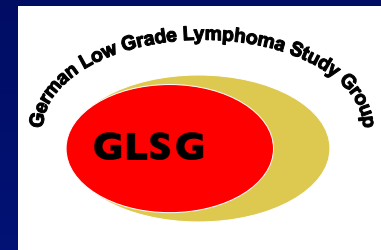
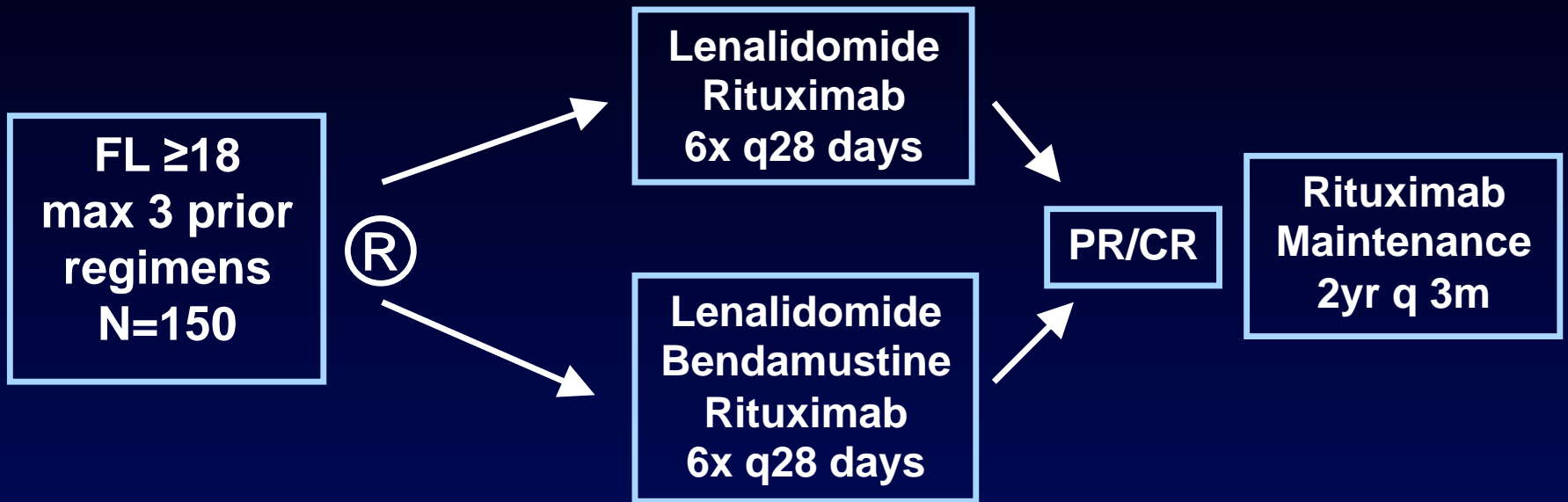
R²: Lenalidomide + rituximab 1^e lijn

Fowler ASCO 2010

- 1^e lijn indolent NHL, n=110
- 6 kuren lenalidomide + rituximab
- 89% respons
- **FL: 97% respons**
- Progressievrije overleving na 12 maanden: 91%

Re(B)eL studie (HOVON110):

Nieuwe ontwikkelingen indolente non-Hodgkin lymfomen

- **CD20 antistoffen:**
  - Onderhoud
  - Nieuwe CD20 antistoffen
  - Nieuwe toediening (subcutaan)
- **Antibody drug conjugates**
- **“nieuwe” chemotherapie (bendamustine)**
- **Lenalidomide**
- **Immuuntherapie m.b.v. T cellen**
- **“gerichte” behandeling**

Activeren van het eigen afweersysteem

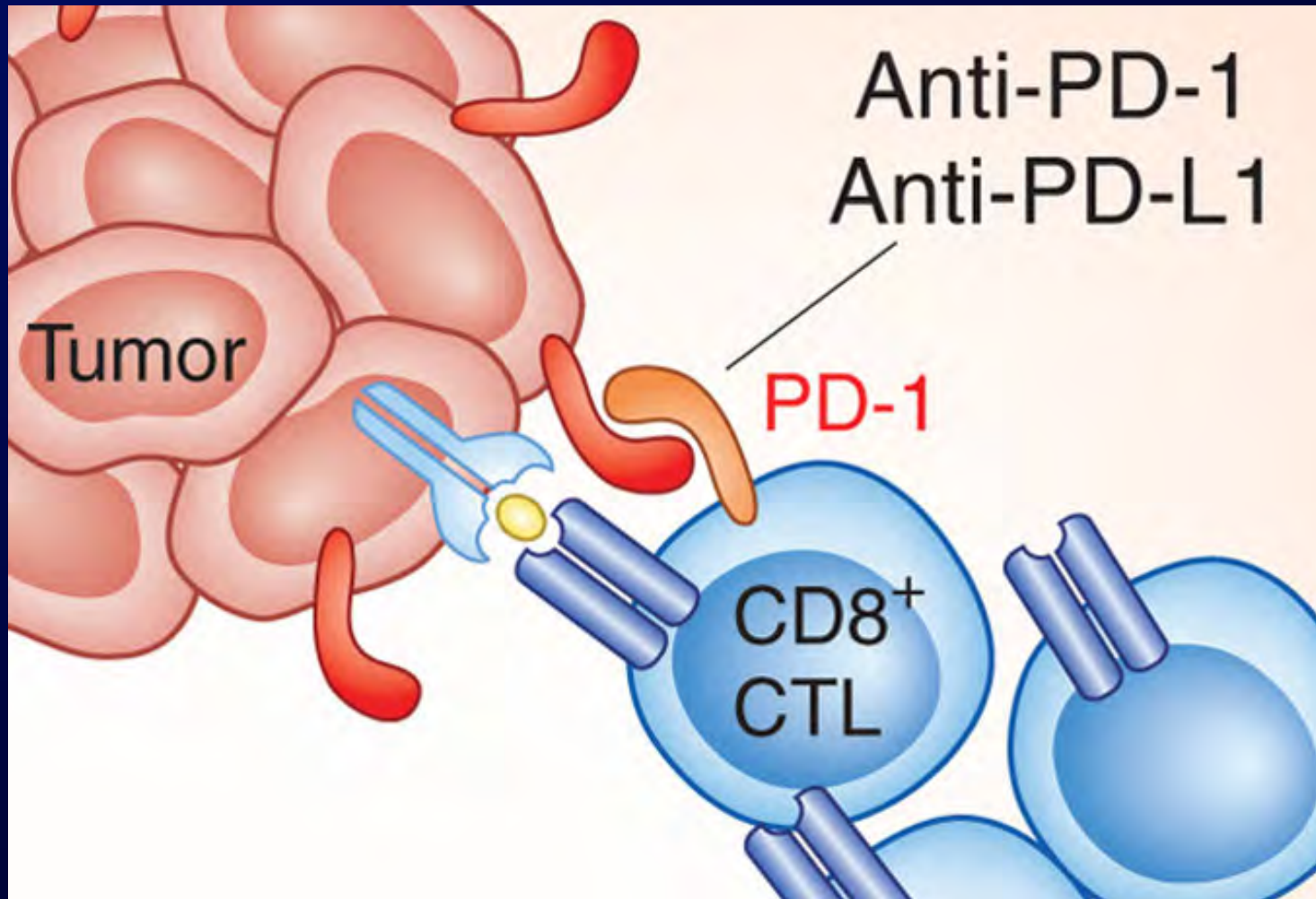
- Eigen afweercellen van een patient (T cellen) kunnen tumorcellen herkennen
- Deze T cellen worden echter afgeremd

Breakthrough of the Year 2013

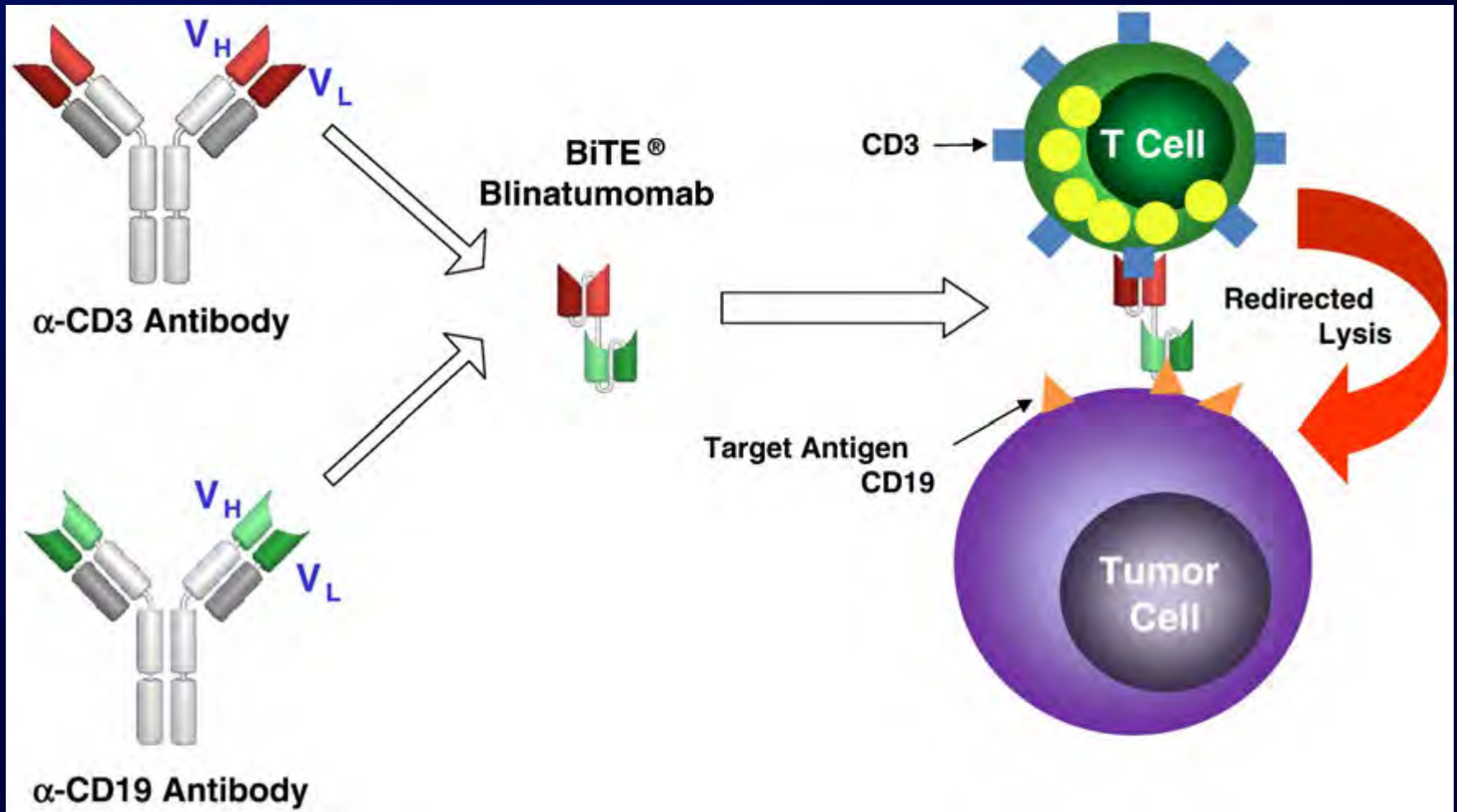

Immuunsysteem 'checkpoint': PD-L1 tumorcel/PD-1 afweercel

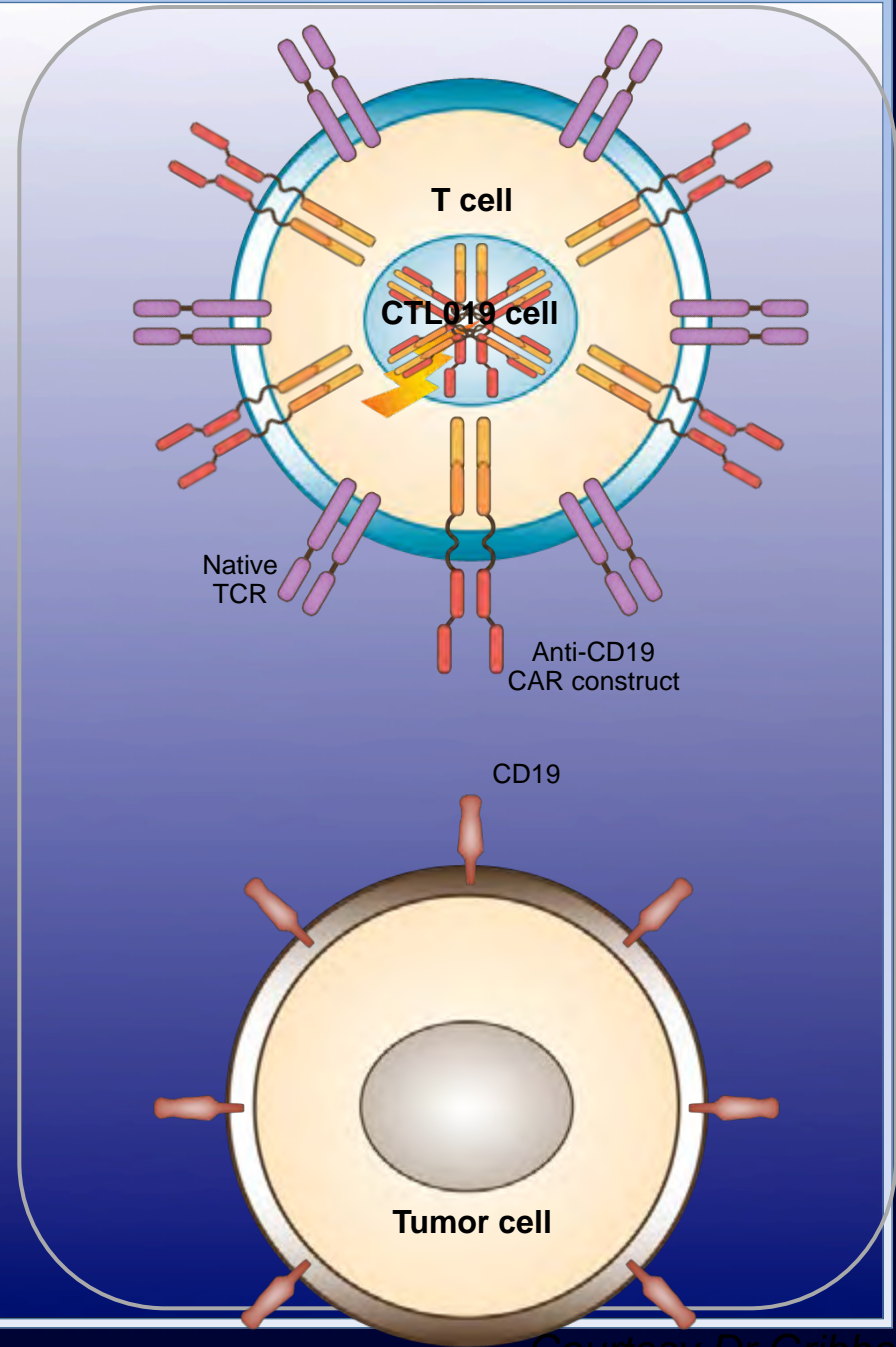

Blinatumomab: een antistof die de T cel met de tumorcel in contact brengt

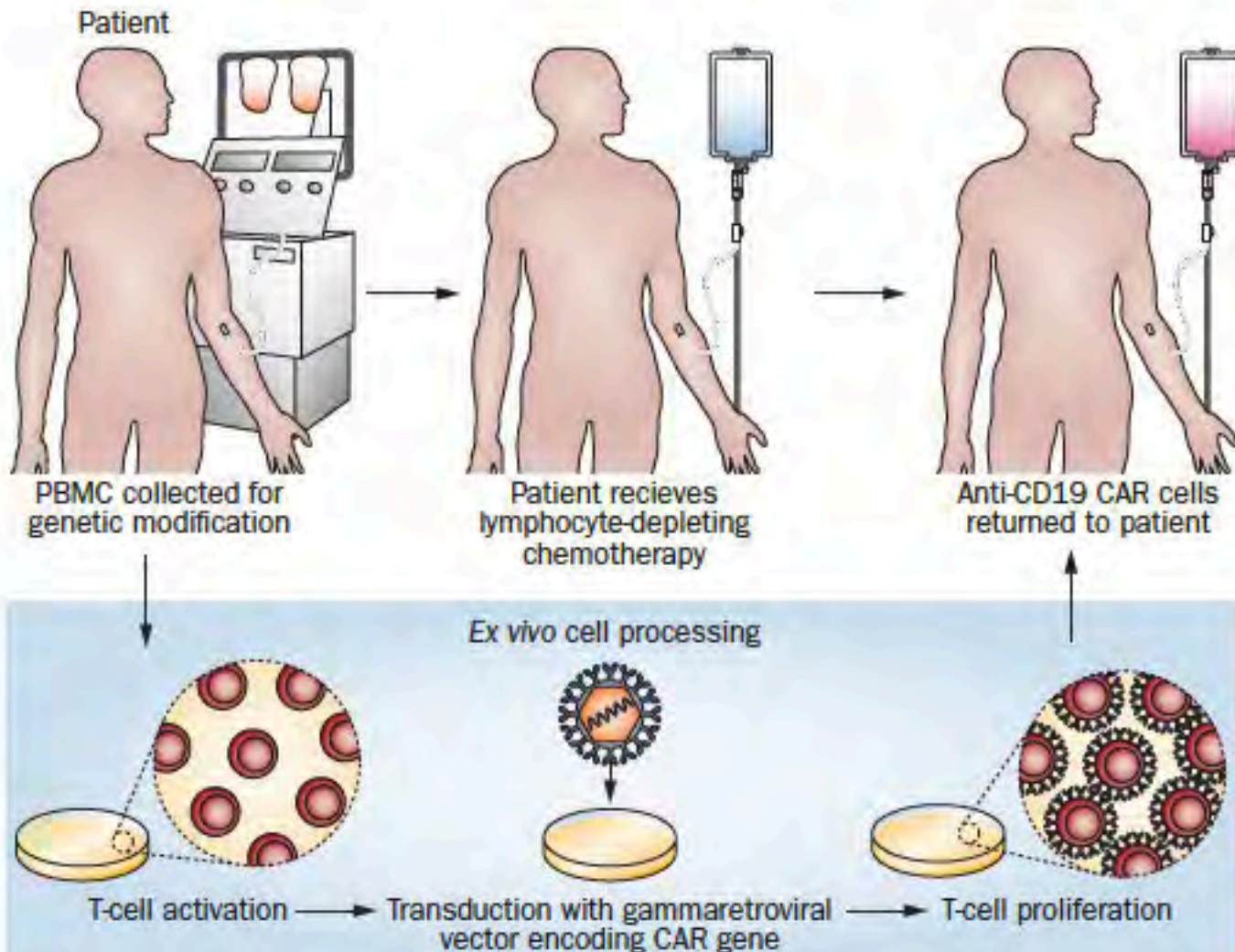
Chimeric Antigen Receptor T cellen (CAR-T cellen)

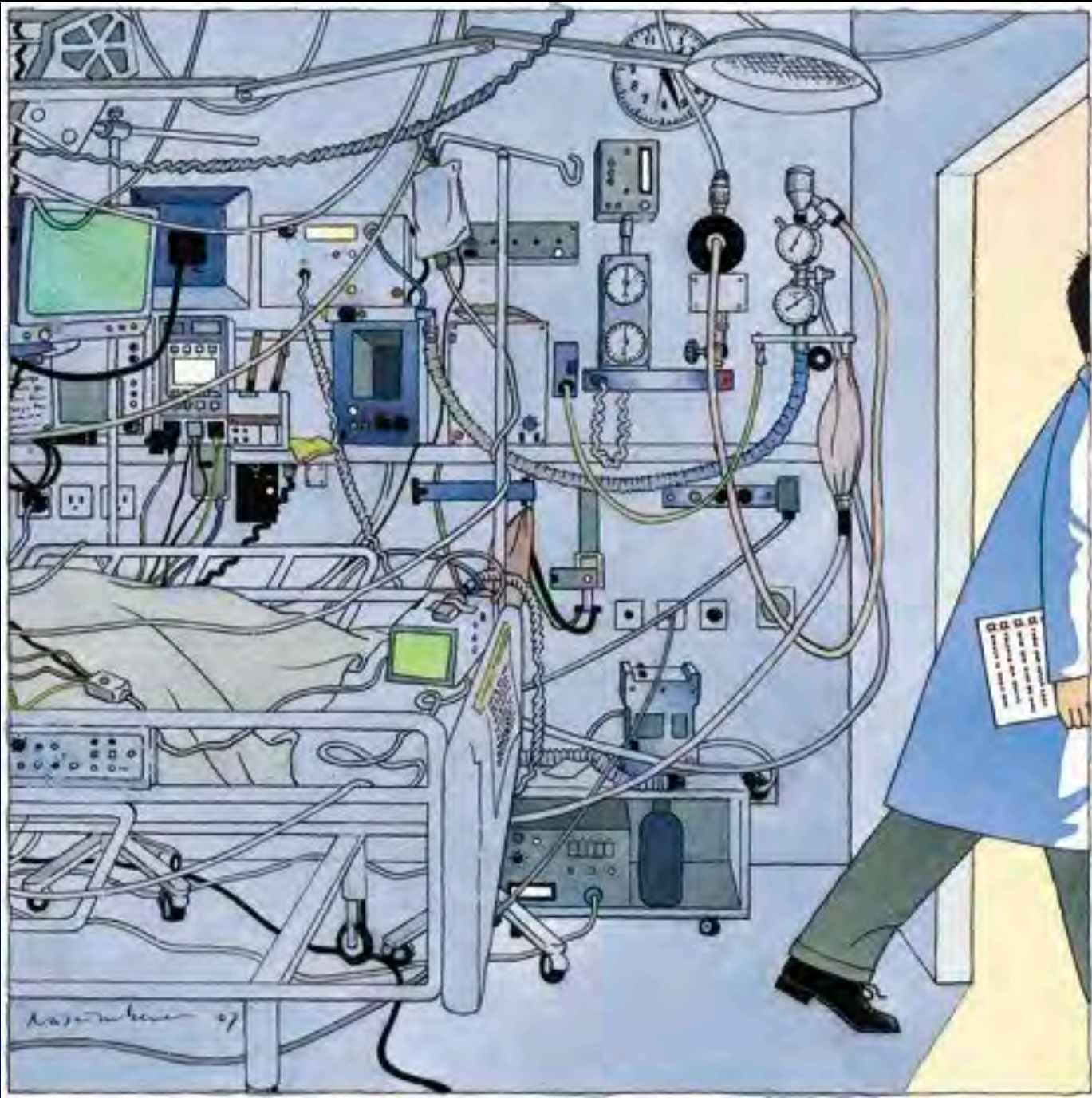
- CAR-T cellen combineren een antistof specifiek voor tumorcellen met de eigenschappen van een T cel (chimeer)
- Met behulp van een virus wordt deze chimere receptor in de T cellen gezet

CAR-T cell therapy

Kasimov 07

Nieuwe ontwikkelingen indolente non-Hodgkin lymfomen

- **CD20 antistoffen:**
  - Onderhoud
  - Nieuwe CD20 antistoffen
  - Nieuwe toediening (subcutaan)
- **Antibody drug conjugates**
- **“nieuwe” chemotherapie (bendamustine)**
- **Lenalidomide**
- **Immuuntherapie m.b.v. T cellen**
- **“gerichte” behandeling**

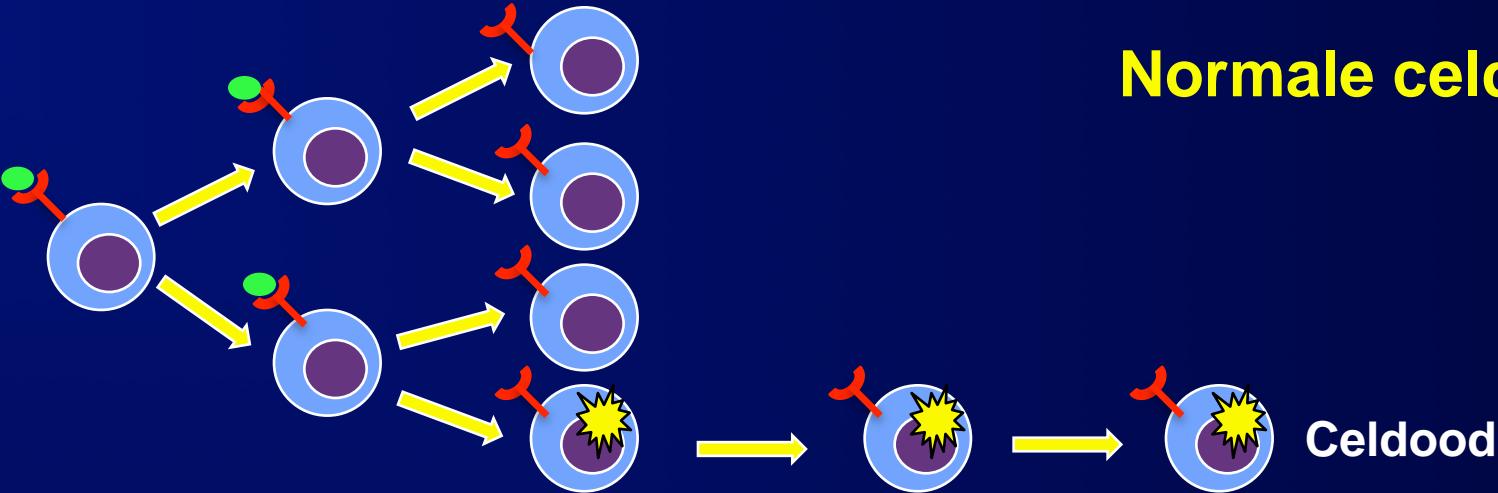
Nieuwe ontwikkelingen indolente non-Hodgkin lymfomen

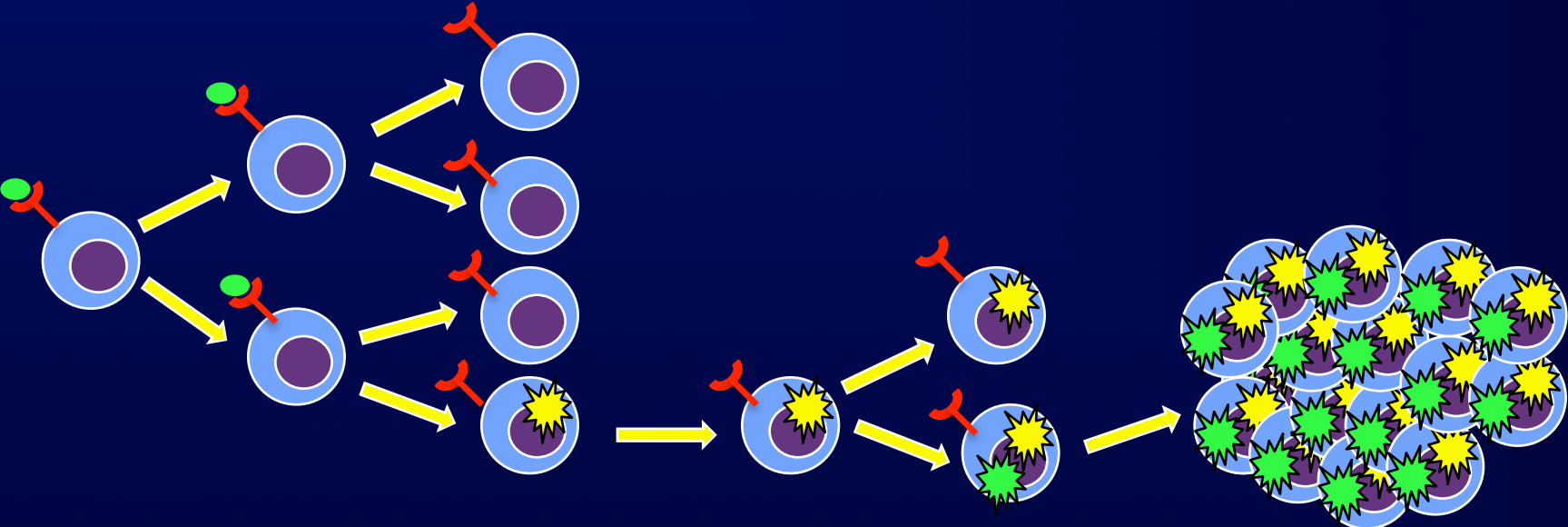
- CD20 antistoffen:
  - Onderhoud
  - Nieuwe CD20 antistoffen
  - Nieuwe toediening (subcutaan)
- Antibody drug conjugates
- “nieuwe” chemotherapie (bendamustine)
- Lenalidomide
- Immunotherapie m.b.v. T cellen
- “gerichte” behandeling

Normale celdeling

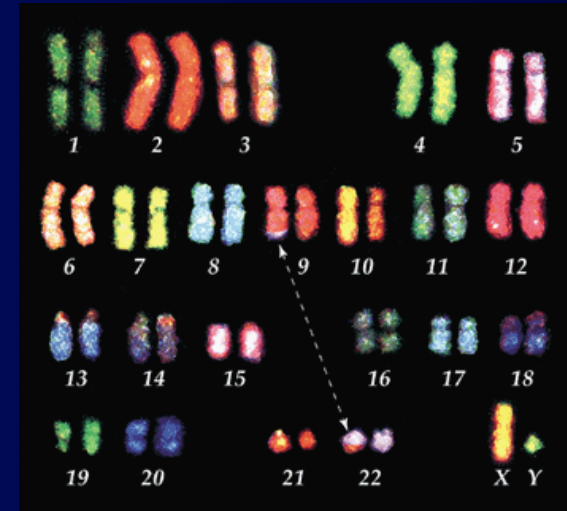
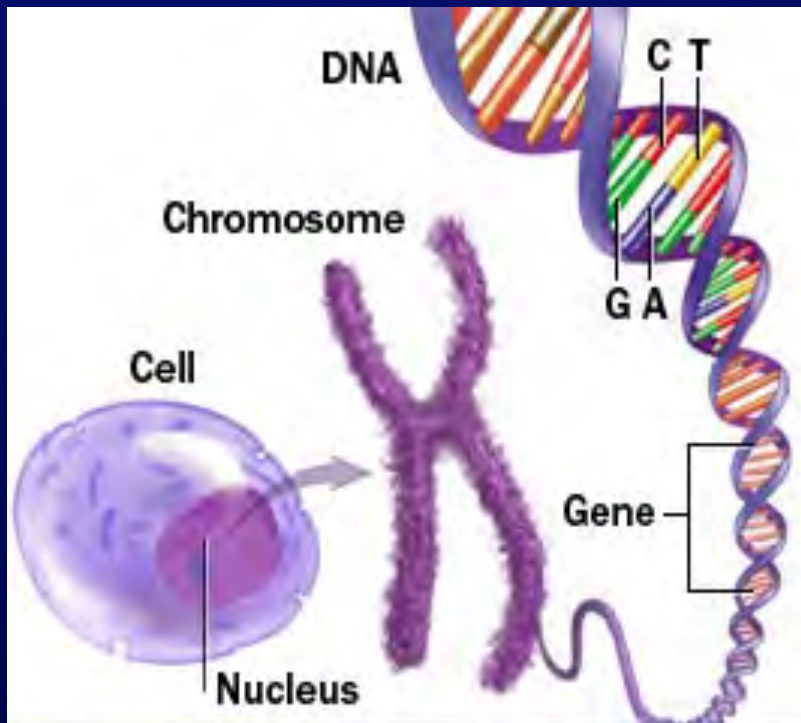

Tumorgroei

Korte inleiding moleculaire biologie...

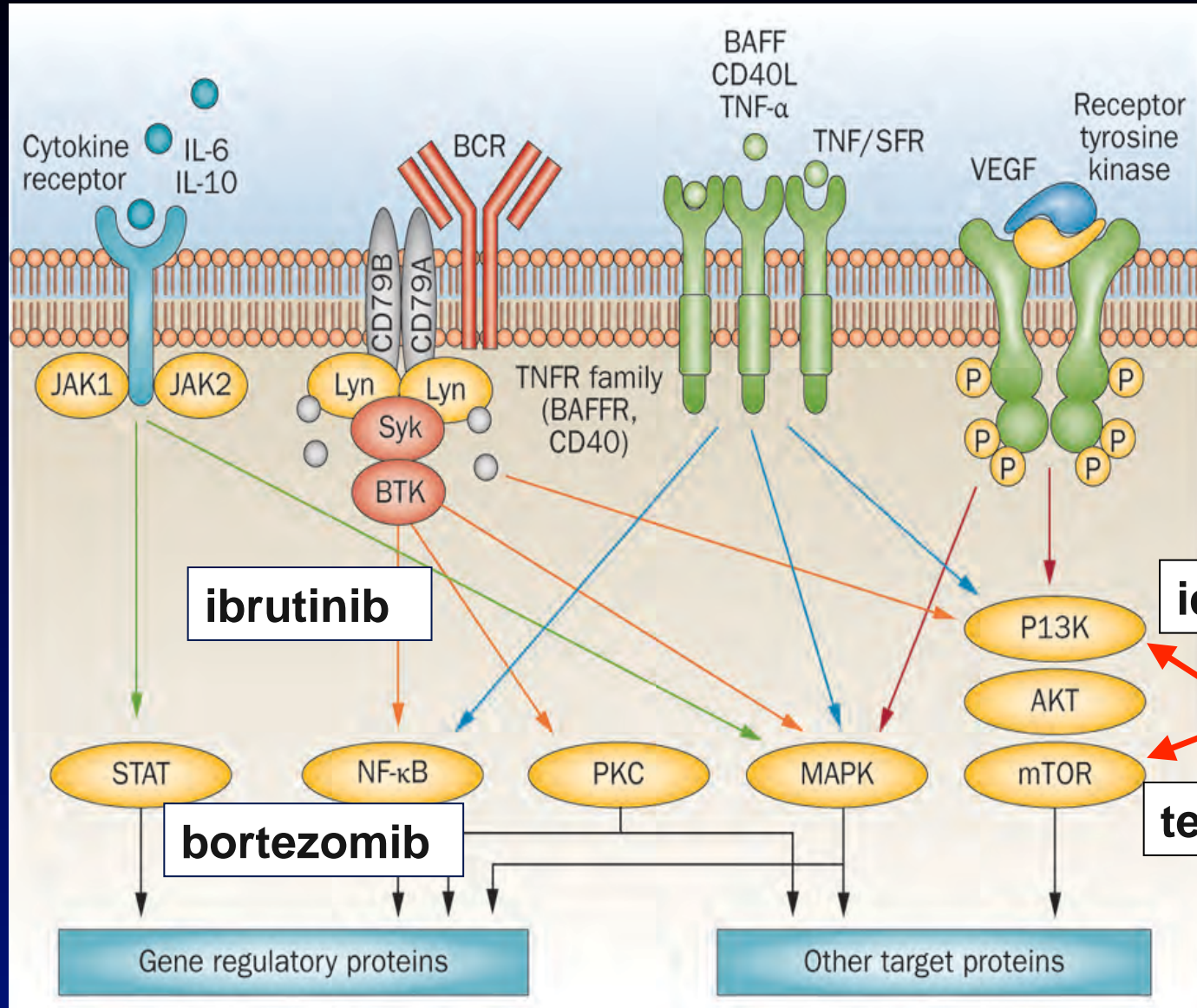

Chromosomafwijking

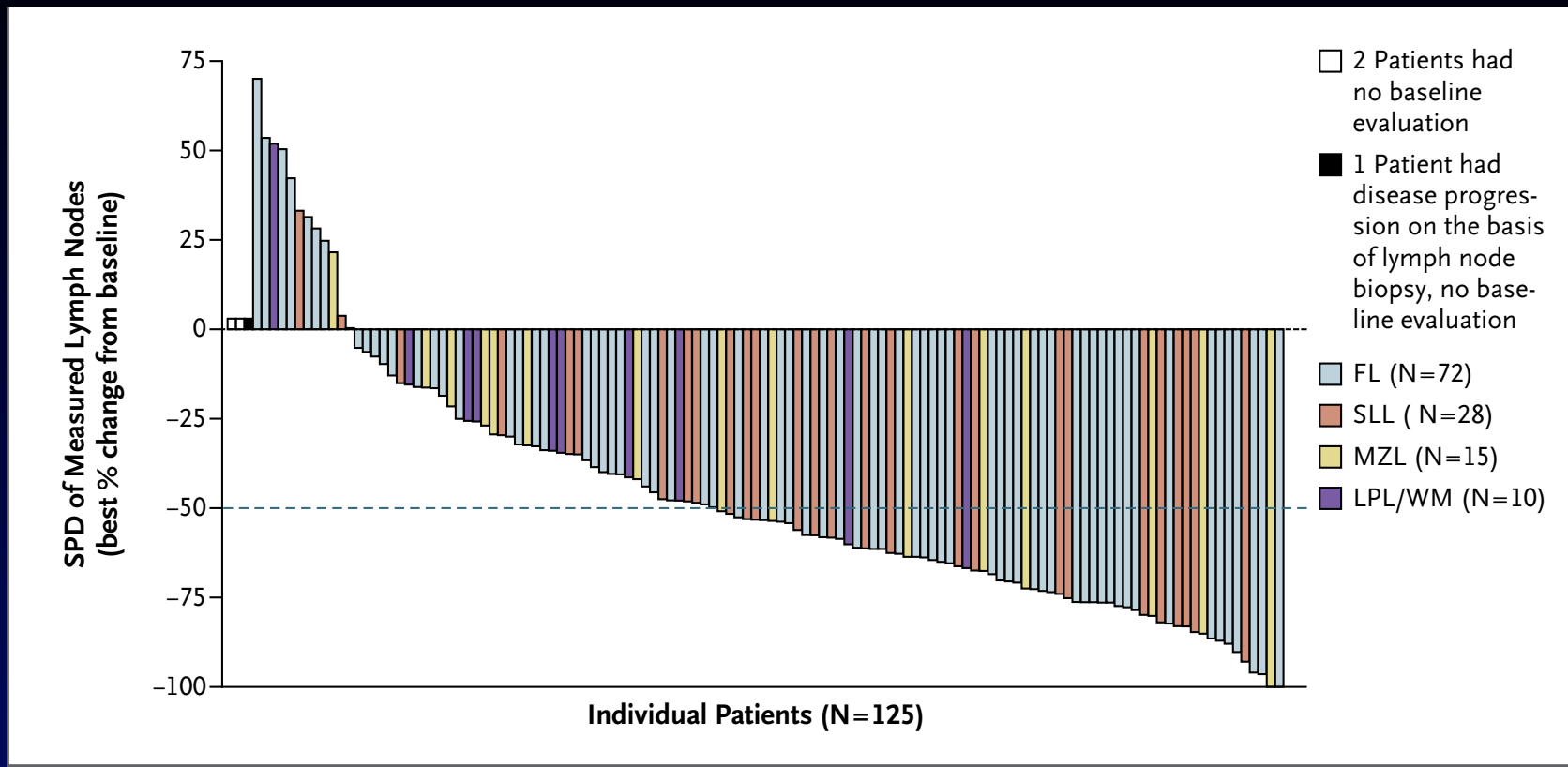
Moleculaire afwijking

Gerichte behandeling: welk schakelaars/ signaalpaden staan aan in de lymfoomcel?

Idelalisib bij patienten met iNHL

Gopal NEJM 2014

- **Orale therapie**
- **57% respons, mediane duur respons 12 maanden**
- **Belangrijkste bijwerkingen: diarree, misselijk, huiduitslag, leverenzymen**

TOEKOMST ....

- **Behandeling toegespitst op de individuele patiënt gebaseerd op zijn/haar specifieke lymfoom kenmerken (“personalized cancer care”)**
- **Belangrijke input van moleculair biologen vanuit het laboratorium:**
  - **Specifieke blokkade van signaalpaden die tot continue, ongeremde celdeling aanzetten**
  - **Minder vroege / late schade aan normale weefsels (?)**

LUNENBURG LYMPHOMA PHASE I/II CONSORTIUM LLPC

Opgericht in 2011

Studies LLPC

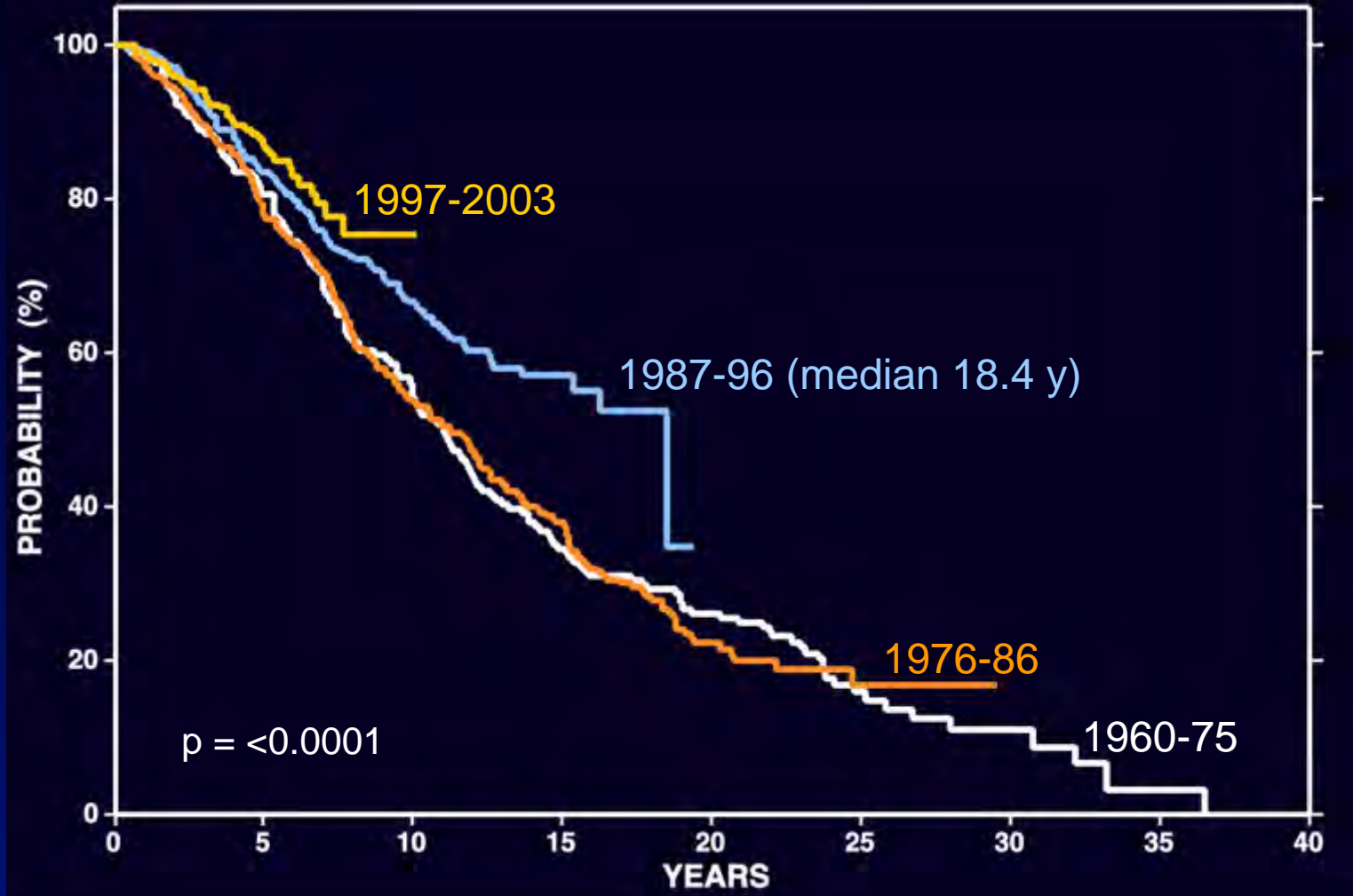
HOVON.nl/werkgroepen/llpc

- **Studies open/gepland met o.a.**
  - **PD1 antistoffen**
  - **ADC**
  - **CAR-T cellen**
  - **gerichte remmers**
- **nauwe samenwerking met lymfoom- en CLL werkgroep HOVON**
- **Overzicht studies op Hematon website?**
- **Deelname voor patienten uit heel Nederland mogelijk maken**
- **terugrapportage naar patientenvereniging!**

THE STANFORD EXPERIENCE IN FOLLICULAR LYMPHOMA: CHANGING NATURAL HISTORY

Overall Survival

DATUM

13 november 2014

AANVANG

13.00 UUR

LOCATIE

Collegezaal 4

AMC, Amsterdam

Een hoopvol tijdperk

Patiënten-
symposium

Snelle ontwikkelingen in de behandeling van
non-Hodgkin lymfomen, CLL en multipel myeloom

PROGRAMMA

- Vanaf 12.30 Ontvangst met broodjes
13.00-13.15 Opening: Mystery Guest
13.15-13.35 Marcel Spaargaren: Nieuwe anti-kankermedicijnen, hoe werken ze?
13.35-14.05 Rien van Oers: Non-Hodgkin lymfomen, therapie op maat?
14.05-14.35 Marie-José Kersten: Multipel myeloom en m.Waldenström: er zijn verschillen!
14.35-15.05 Pauze
15.05-15.25 Eric Eldering: Hoe krijgen we kankercellen dood?
15.25-15.55 Arnon Kater: CLL, kan het zonder chemotherapie?
15.55-16.00 Afsluiting
Na afloop hapjes en drankjes

U kunt zich aanmelden voor dit symposium middels
een email naar: secr-hemat@amc.nl

LYMMCARE
LYMPHOMA AND MYELOMA CENTER
AMSTERDAM

**Symposium nieuwe
ontwikkelingen: 13
november 13-16 uur
aanmelden via:
secr-hemat@amc.nl**